

OSKA TERVISHOIU TÖÖJÕUVAJADUSE PROGNOOS

Anneli Leemet ja Urve Mets

27. novembril 2024

UURINGU EESMÄRGID

- prognoosida tervishoiu kutsealade hõivet ja tööjõuvajadust kümne aasta vaates
- esitada hinnang, kas koolituspakkumine on valdkonna tööjõuvajadusega kooskõlas

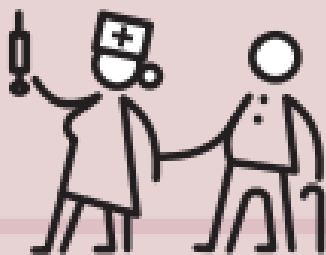
UURINGU FOOKUSES

tervishoiutöötajad ja nendega võrdsustatud töötajad

PROGNOOSI KOOSTAMISE EELDUSED

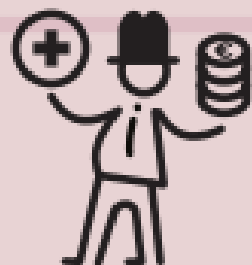
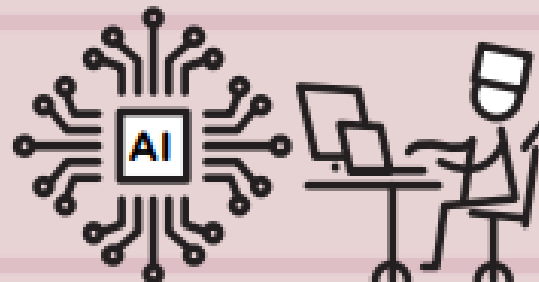
- ravikindlustusest rahastatavate tervishoiuteenuste komplekt ei muutu oluliselt
- tervishoiuteenuste kättesaadavus riigiüleselt ei halvene ja valdkondades, kus tööjõu puudumisest on tingitud katmata teenusevajadus, toimub kättesaadavuse paranemine
- ravikindlustuse rahastamise jätkusuutlikkuse küsimus lahendatakse viisil, mis ei kahanda solidaarsusmäära ega kaetust tervishoiuteenustega
- Eesti tervishoiusüsteemi aluseks on tugev esmatasand
- haridussüsteemi „kandevõime“

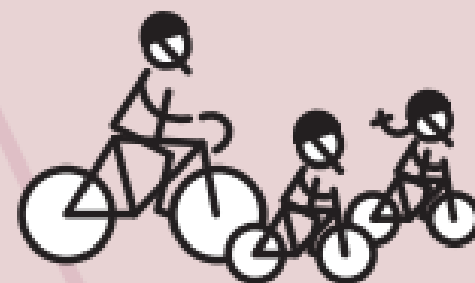
Demograafilised muutused: inimeste eluiga pikeneb, elanikkond vananeb. Vanemad inimesed vajavad üldiselt rohkem meditsiinilist abi ja tervishoiuteenuseid.

Muutused väärtushinnangutes: tervishoiutöötajad väärtustavad üha rohkem oma vaba aega ega soovi teha ületunde. Oodatakse võrdset kohtlemist, sh nii ühe eriala sees kui ka hierarhiliselt tervishoiusektoris.

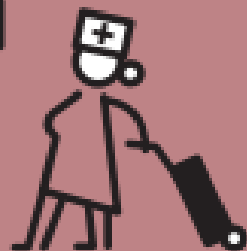
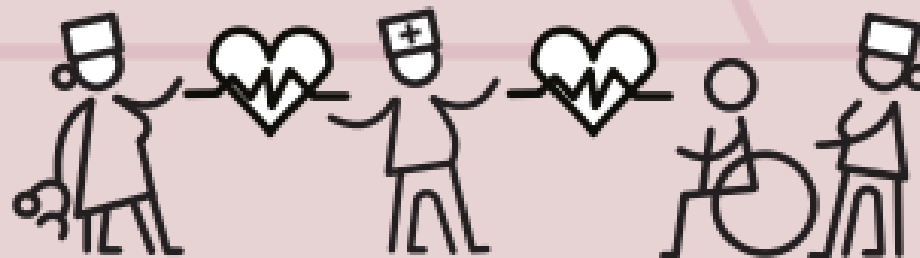
Tehnoloogilised arengud, nagu tehisintellekt, telemeditsiin ja digitaalsed terviseandmed, muudavad tervishoiuteenuste osutamise viise.

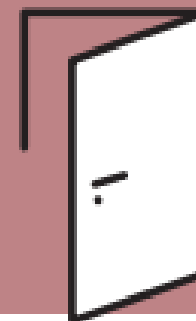
Majanduslik jõukus mõjutab, kui palju saab Eesti riik tervishoidu investeerida, et tagada tervishoiuteenuste kättesaadavus, sh tervishoiutöötajate koolitamine vajalikul hulgal.

Struktuursed nihked tööülesannetes: ülesannete ümberjaotamine näiteks arstilt õele, proviisorile, õelt kliinilisele assistendile, IT-lahendusele ja patsiendi lähedasele ning ka inimesele endale.

Rahvusvaheline ränne: tervishoiutöötajate siirdumine teistesse riikidesse mõjutab tööjõu kättesaadavust kohalikul tasandil.

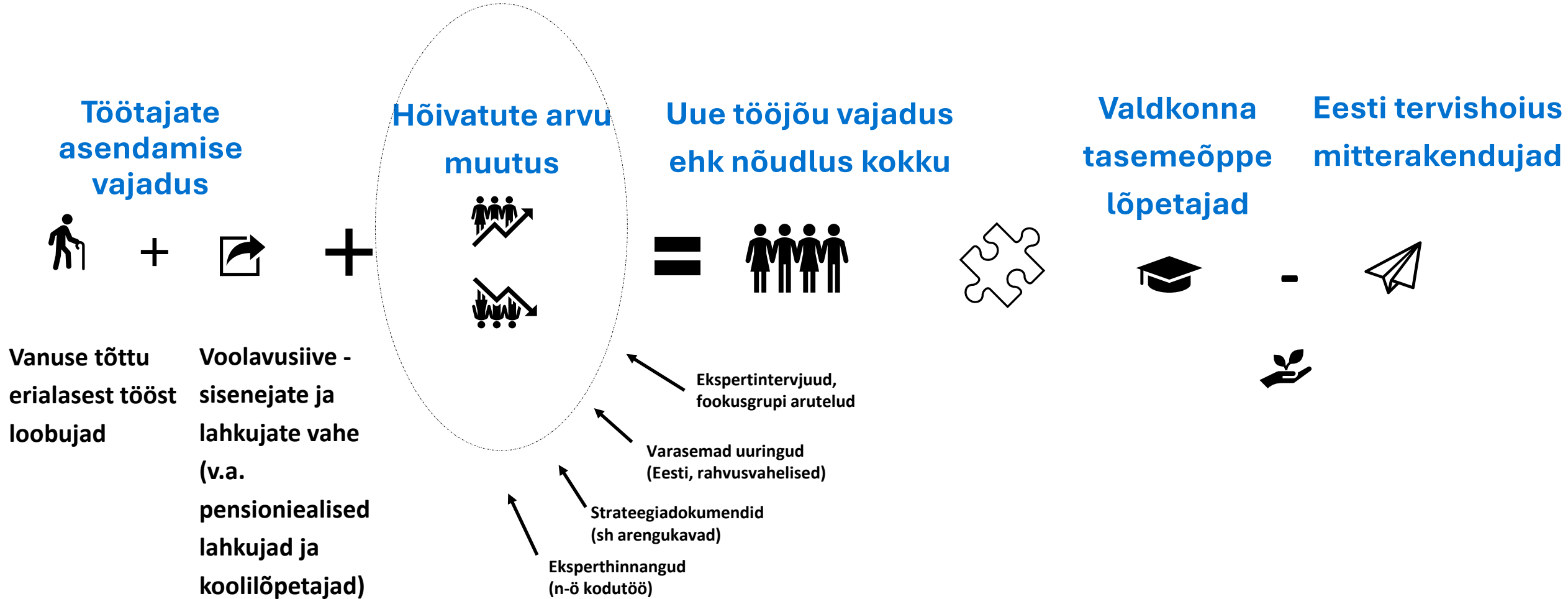

HÕIVET MÕJUTAVAD TRENDID

UUE TÖÖJÕU NÕUDLUSE JA PAKKUMISE TASAKAALUMUDEL

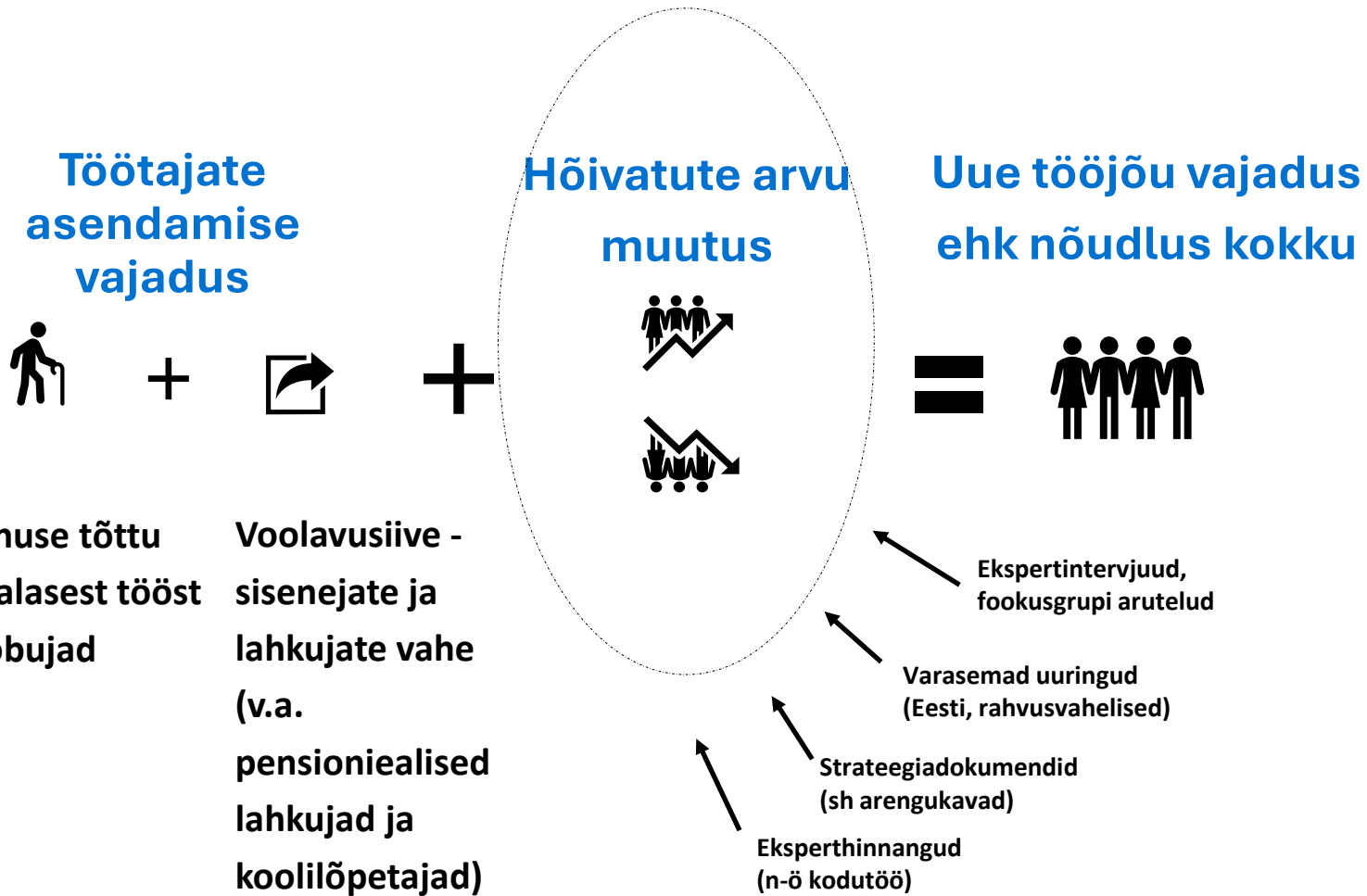
TÖÖJÕUVAJADUSE PROGNOOS

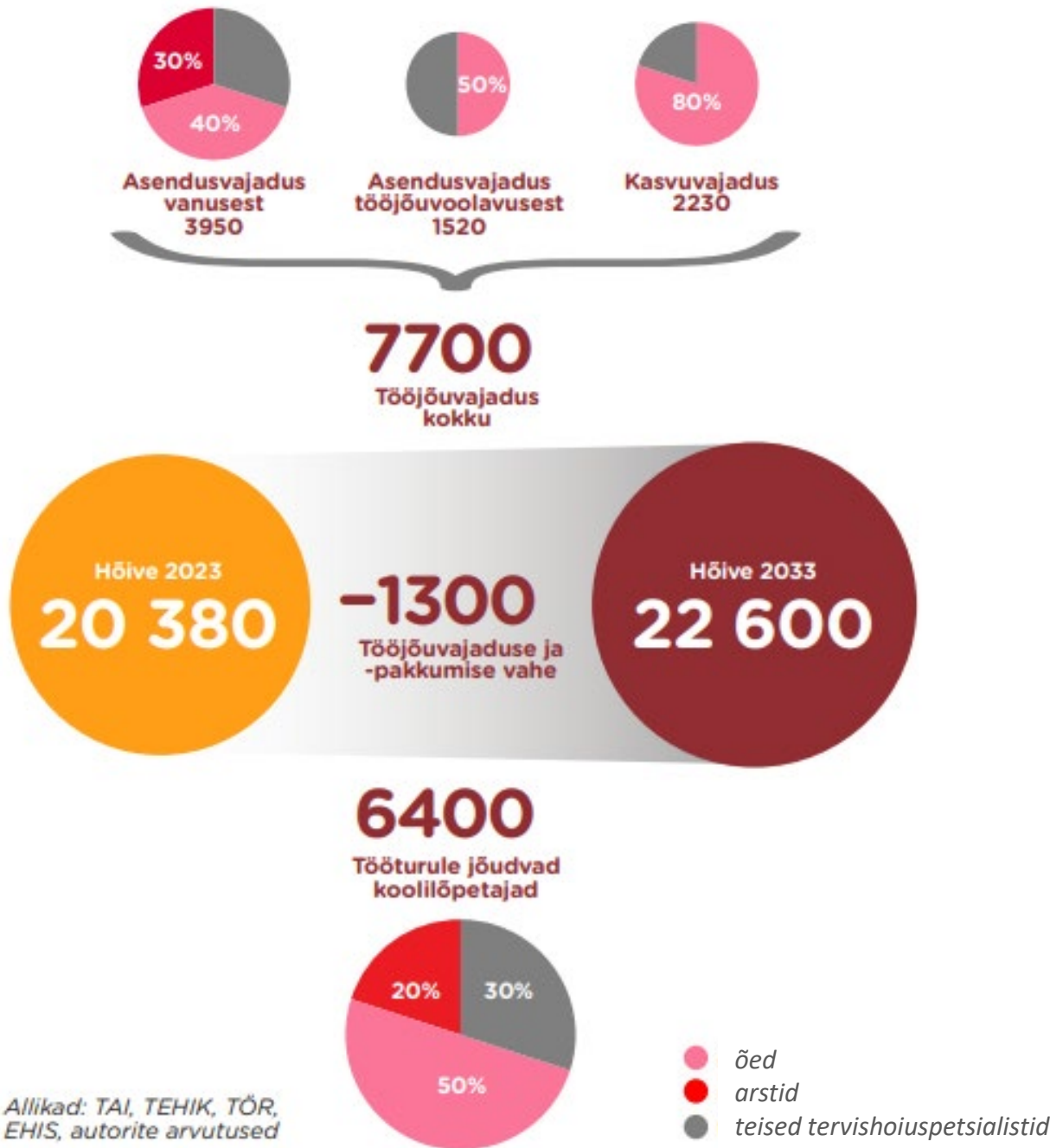
KOOLITUSPAKKUMISE PROGNOOS

UUE TÖÖJÕU NÕUDLUSE JA PAKKUMISE TASAKAALUMUDEL

TÖÖJÕUVAJADUSE PROGNOOS

Allikad: TAI, TEHIK, TÕR, EHIS, autorite arvutused

Tervishoiuvaldkond vajab enim uut tööjõudu pensionile siirdujate asendamiseks

OSKA prognoosi kohaselt on järgneva kümne aasta jooksul vaja tervishoiu valdkonda täiendavalt umbes 7700 erialaspetsialisti

Koolituspakkumisest lisandub prognoosi kohaselt umbes 6400 inimest - vahe 1300 inimese võrra miinuses

HÕIVE PROGNOOS AASTANI 2033

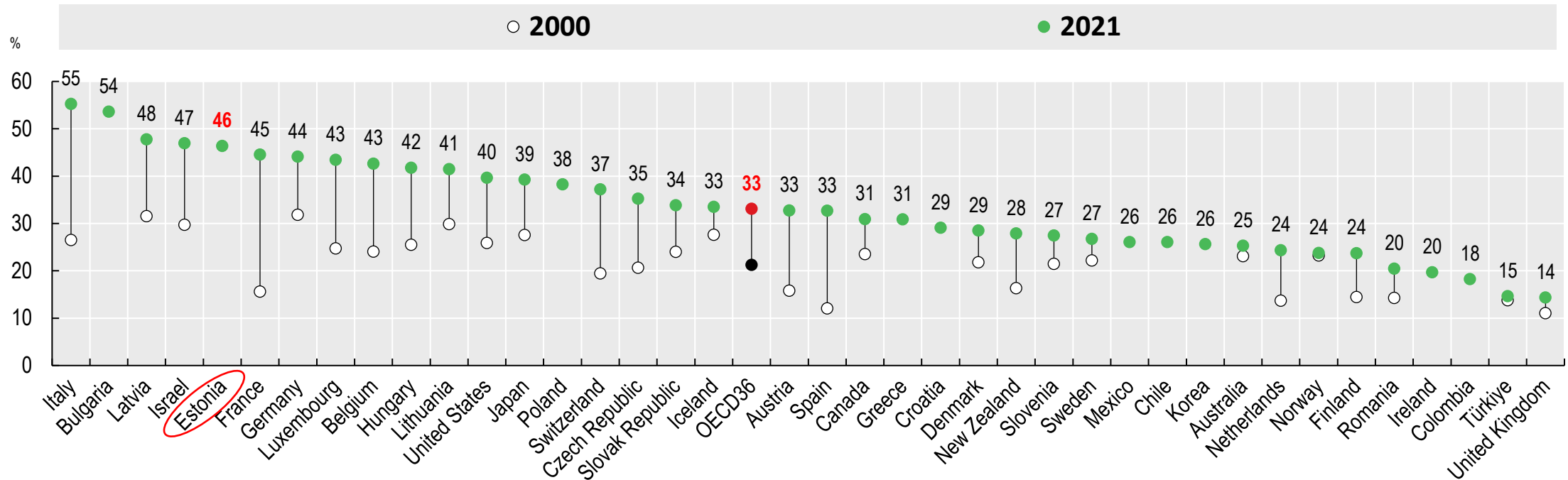
HINNANG TÖÖJÕUVAJADUSE JA -PAKKUMISE TASAKAALULE

	HÕIVATUD 2023		PROGNOOS 2033	VAJADUS VS. PAKKUMINE
Arstid	4772	→	4770	PUUDU
Hambaarstid	1407	→	1410	OK
Õed	9103	↑	10 920	PUUDU
Ämmaemandad	523	→	520	OK
Logopeedid, audioloogid	127	↑	150	PUUDU
Bioanalüütikud	734	→	730	OK
Erakorralise meditsiini tehnikud	717	→	720	OK
Füsioterapeudid	620	↑↑	870	OK
Radioloogiatehnikud	401	↗	440	OK
Kliinilised psühholoogid	183	↑↑	280	PUUDU
Apteekrid, sh	1797	→	1800	
proviisorid	961	→	960	PUUDU
farmatseudid	836	→	840	OK
Kokku kutsealad	20 384	↗	22 600	

AASTAKS 2033 JÄÄB PUUDU u 140 ARSTI

HÕIVE 2023	HÕIVE MUUTUS	HÕIVE 2033	TÖÖJÕUVAJADUS 2024–2033	KOOLITUSPAKKUMINE 2024–2033	PAKKUMISE JA NÕUDLUSE VAHE 10 A
4772	→	4770	1247	1107	-140

55-aastaste ja vanemate arstide osakaal OECD riikides 2020 ja 2021

Allikas: OECD Health Statistics 2023 (<https://stat.link/3z7ive>)

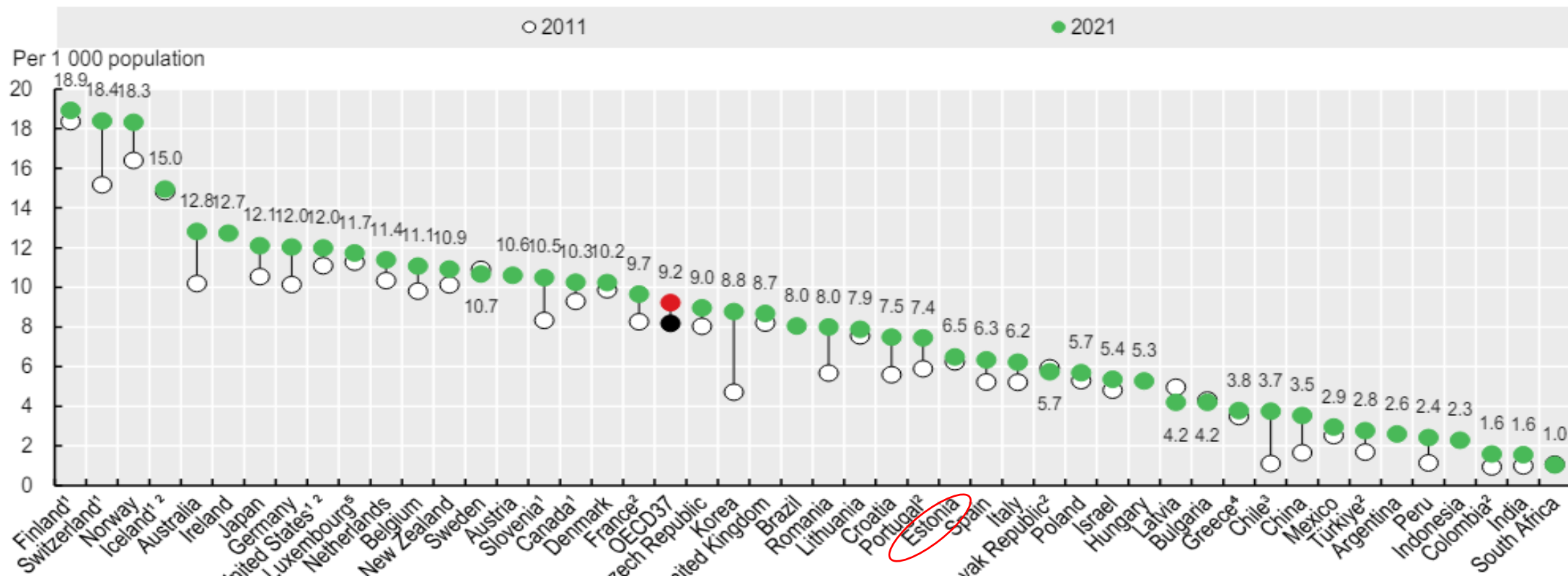
OSKA SOOVITUSED **ARSTIDE** PUUDUJÄÄGI LEEVENDAMISEKS

- vastuvõetute arvu suurendamine arsti põhiõppesse 200 inimeseni aastas
- varem eriala omandanud arstide tagasitoomine Eesti tervishoiusüsteemitõhusam tööjõuressursi kasutamine, sh tööülesannete ümberjaotamine (task shifting)
- eriarstide valvekordade vajalikkuse hindamine üldhaiglates

AASTAKS 2033 JÄÄB PUUDU u 760 ÕDE

HÕIVE 2023	HÕIVE MUUTUS	HÕIVE 2033	TÖÖJÕUVAJADUS 2024-2033	KOOLITUSPAKKUMINE 2024-2033	PAKKUMISE JA NÕUDLUSE VAHE 10 A
9100	↑	10 920	4183	3419	-764

Õdede arv 1000 elaniku kohta OECD riikides, 2011 ja 2021

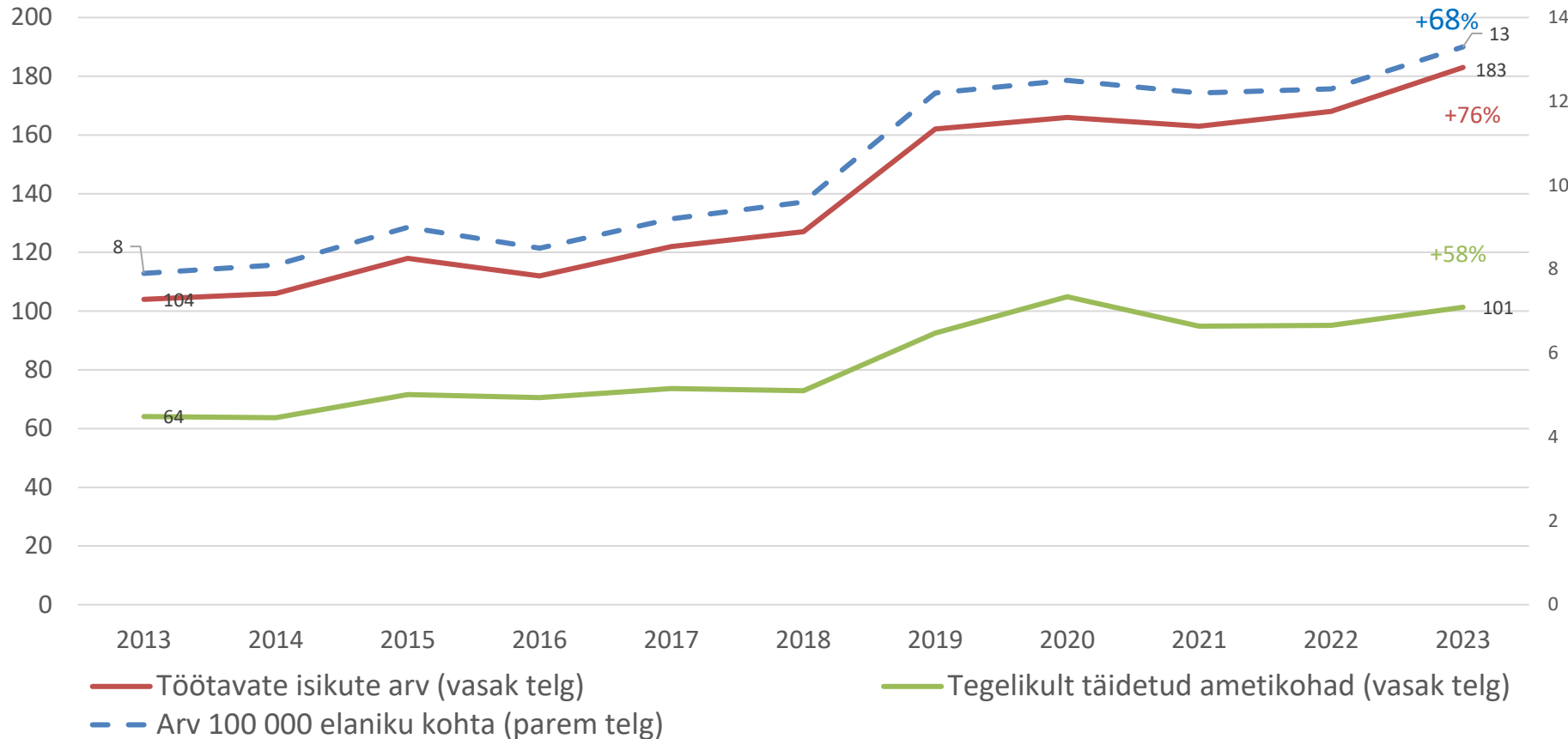
Allikas: OECD Health Statistics 2023 (<https://stat.link/20d8bh>)

OSKA SOOVITUSED ÕDEDE PUUDUJÄÄGI LEEVENDAMISEKS

- koolituspakkumisest ei piisa õdede tööjõuvalavuse katmiseks
- vaja on muudatusi, et suureneks õdede rahulolu organisatsioonikultuuri ja töötingimustega
- tõhusam tööjõuressursi kasutamine, sh tööülesannete ümberjaotamine (*task shifting*)
- varem eriala omandanud õdede tagasitoomine Eesti tervishoiusüsteemi
- EL-i välistest riikidest õdede värbamine koos keeleõppe ja väljaõppe ühtlustamisega, sh välistudengid

AASTAKS 2033 JÄÄB PUUDU U 110 KLIINILIST PSÜHHOLOOGI

HÕIVE 2023	HÕIVE MUUTUS	HÕIVE 2033	TÖÖJÕUVAJADUS 2024-2033	KOOLITUSPAKKUMINE 2024-2033	PAKKUMISE JA NÕUDLUSE VAHE 10 A
183	↑↑	280	226	115	-111

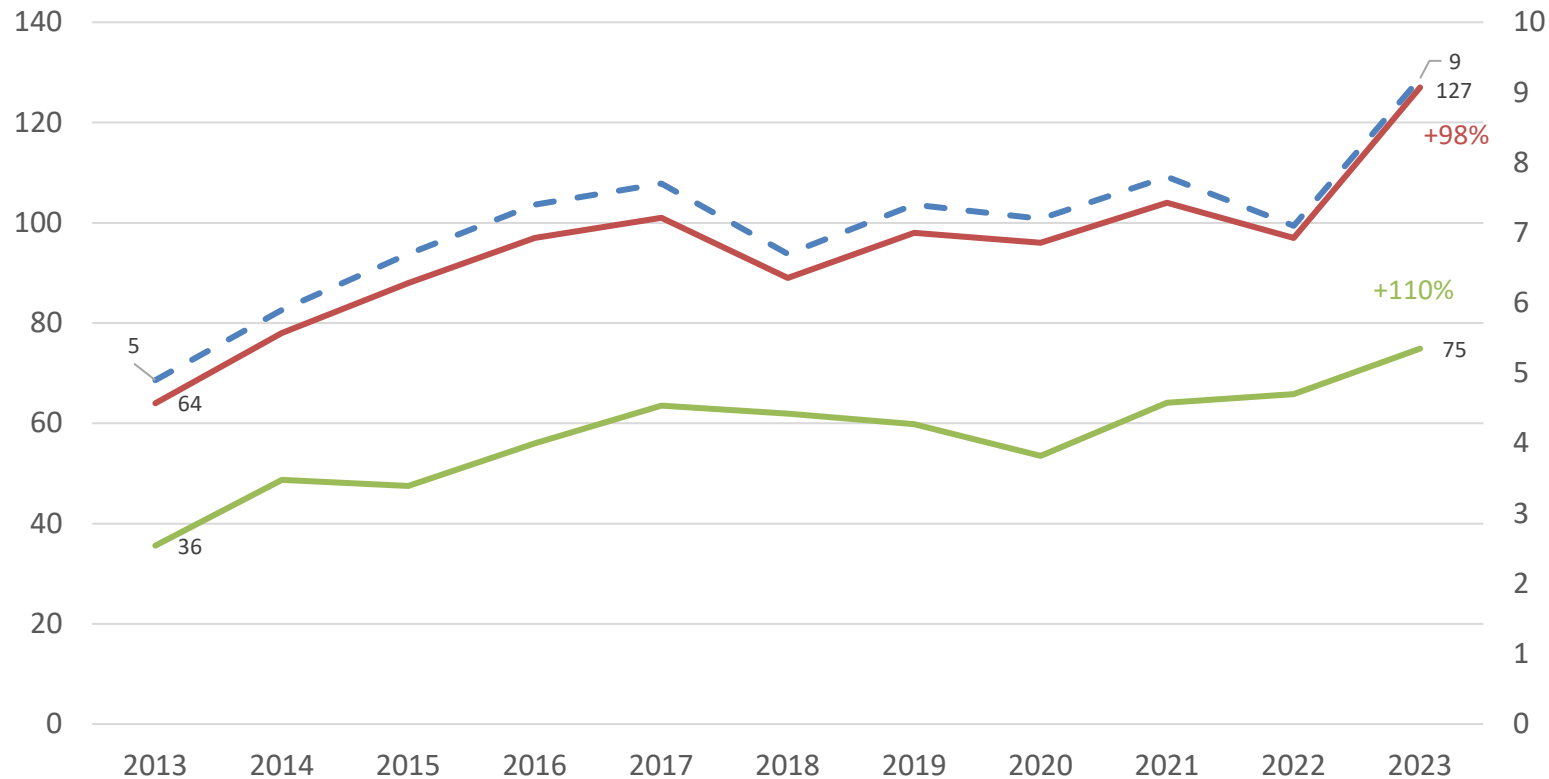
Kliiniliste psühholoogide hõivetrendid 2013–2023

OSKA SOOVITUSED **KLIINILISTE PSÜHHOLOOGIDE** PUUDUJÄÄGI LEEVENDAMISEKS

- 50%-ne kasvumäär võib olla ebapiisav, tegelik kasv võiks olla kahekordne
- märkimisväärne katmata teenusvajadus
- kaaluda kliinilise psühholoogi kutseaastale vastuvõtu kahekordistamist: 15 => 30

AASTAKS 2033 JÄÄB TERVISHOIOUS PUUDU u 65 LOGOPEEDI

HÕIVE 2023	HÕIVE MUUTUS	HÕIVE 2033	TÖÖJÕUVAJADUS 2024-2033	KOOLITUSPAKKUMINE 2024-2033	PAKKUMISE JA NÕUDLUSE VAHE 10 A
127	↑	150	108	31	-77

Tervishoious rakenduvate logopeedide hõivetrendid 2013–2023

— Töötavate isikute arv (vasak telg) — Tegelikult täidetud ametikohad (vasak telg)
- - - Arv 100 000 elaniku kohta (parem telg)

Allikas: TAI THT001

OSKA SOOVITUSED **LOGOPEEDIDE** PUUDUJÄÄGI LEEVENdamISEKS

- koolituspakkumine on piisav, et asendada vanuse tõttu lahkujaid ja kasvatada hõivatute arvu, kuid ei kata tööjõuvoolavust
- kaaluda võimalusi õppekohtade arvu suurendamiseks
- leppida kokku logopeedide koormus- ja ka karjäärimudel

AASTAKS 2033 JÄÄB PUUDU u 155 **PROVIISORIT** **FARMATSEUTIDEL ON VÄIKE** KOOLITUSPAKKUMISE ÜLEKATE

	HÕIVE 2023	HÕIVE MUUTUS	HÕIVE 2033	TÖÖJÕUVAJADUS 2024-2033	KOOLITUSPAKKUMINE 2024-2033	PAKKUMISE JA NÕUDLUSE VAHE 10 A
Proviisorid	961	→	960	311	155	-156
Farmatseudid	836	→	840	214	247	33

- poole võrra väiksem katkestamise määr proviisori õppekaval suurendaks koolituspakkumist kümne aasta jooksul u 50 inimese võrra
- farmaatsiatööstus ootab ravimiteaduse ettevalmistusega spetsialiste
- apteekrite ulatuslikum rakendamine esmatasandil
- apteegiturg on küllastunud. Eestis on arenenud riikidega võrdluses keskmisest kõrgem apteekide arv 100 000 elaniku kohta (OECD-28; Eesti-36)

TÖÖJÕUVAJADUS JA KOOLITUSPAKKUMINE TASAKAALUS

PÕHIKUTSEALA	SÕNUMID
FÜSIOTERAPEUDID	Katmata füsioteraapiateenuse vajadus tõmbekeskustest eemal Jõuliselt kasvav teenusvajadus
ÄMMAEMANDAD	Ämmaemandad soovivad pädevuspiiride laiendamist Praktikakohtade nappus
RADIOLOOGIATEHNIKUD	Kasvav nõudlus varase diagnoosimise järele - rohkem regulaarseid kontrole, sõeluuringuid Struktuursed nihked töökohtade paiknemises
BIOANALÜÜTIKUD	Lõpetajate rakendumine Eesti tervishoius vajab täiendavat analüüsi Bioanalüütikuna rakenduvad ka teiste õppekavade lõpetanud
ERAKORRALISE MEDITSIINI TEHNIKUD	Asendusvajaduse katmine tulevikus <i>Task shifting</i> - jätkuõppe vajadus

**MÕTTEID,
ARVAMUSI,
KÜSIMUSI**

Aruanne, infomaterjalid ja tänase esitluse järelvaatamine: <https://oska.kutsekoda.ee/kumne-aasta-vaates-on-enam-kui-tuhat-tervishoiutootajat-puudu/>

OSKA UURINGUD

OSKA uuringud annavad kõiki majandussektoreid läbivalt infot selle kohta, kuidas muutuvad töö sisu ja töö tegemiseks vajalikud oskused järgmise viie kuni kümne aasta jooksul. OSKA tulemusi kasutatakse muuhulgas karjääriteenuste pakumisel, kutse- ja kõrghariduse koolituskohtade kavandamisel, samuti on OSKA ettepanekute toel arendatud õppekavu nii kutse- kui kõrgkoolides.

OSKA
pealeht

Näidiku-
lehed

Trendi-
kaardid

Juhtimine,
metoodika
ja mõju

Filtreeri 15

Valdkonnauuringud

Temaatilised uuringud

Üldprognoos

Arhiiv kuni 2022

Uuemad

Farmaatsiatööstus
2024

Ehitus
2024

Transport
2024

Perearstiabi
2024

Logistika
2024

**Madala erialase rakendamisega
erialad kutseõppes ja selle põhjused**
2024

Arvestusala ja ärinõustamine
2024

**Masina-, metalli- ja
elektronikatööstus;
mootorsõidukite hooldus ja remont**
2023

Materjalid lisanduvad ka
oskused.ee

oskuste
Kompass

OSKA töölaual

- IKT-valdkonna seireuring
- Tuuleenergia kasutuselevõttuga kaasneva tööjõu vajaduse uuring
- Välistööjõu vajaduse uuring
- Kinnisvara valdkonna uuring
- Keemia-, kummi-, plasti- ja ehitusmaterjalide tööstuse uuring

oska.kutsekoda.ee

